

MISCELLANEA

ANNA BEDNAREK

<https://orcid.org/0000-0001-7370-2642>

(Muzeum Historyczne Miasta Krakowa)

WOJCIECH WALANUS

<https://orcid.org/0000-0002-1014-9429>

(Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego)

KS. LEOPOLD TEXTORIS – FOTOGRAF. ADDENDA DO BIOGRAFII

Abstrakt

Artykuł jest uzupełnieniem do studium o ks. Leopoldzie Textorisie (1822–1885), opublikowanego przez autorów w 2018 roku. Zachowana w Muzeum Narodowym w Krakowie fotografia kościoła w Rzepienniku Biskupim, zgodnie z widniejącą na niej adnotacją wykonana przez Textorisa, stanowi dowód na to, że był on istotnie – jak przypuszczali autorzy – fotografem amatorem. Ponadto artykuł przedstawia informacje o Józefie von Textorisie, prawdopodobnym dziadku ks. Leopolda, oraz nieznane wcześniej źródło dotyczące kontaktów duchownego z rzeźbiarzem Józefem Korwinem Brzostowskim.

Słowa kluczowe: fotografia, historia fotografii, Leopold Strzeżeniecki Textoris, Józef Korwin Brzostowski, Kraków, Kołaczyce, Rzepiennik Biskupi

Przed dwoma laty na łamach „Rocznika Krakowskiego” opublikowaliśmy artykuł poświęcony grupie wczesnych fotografii, przedstawiających głównie widoki Krakowa, a także Kołaczyc i Rzepiennika Biskupiego. Wiążą się one z ks. Leopoldem Strzeżenieckim Textorisem (1822–1885), absolwentem seminarium duchownego w Tarnowie, później m.in. wikarym parafii św. Floriana w Krakowie i dyrektorem Szkoły Sióstr Prezentelek, wreszcie wieloletnim proboszczem w Kołaczycach. Na podstawie różnych przesłanek wysunęliśmy przypuszczenie, że był on nie tylko właścicielem, lecz także autorem niektórych ze wspomnianych fotografii¹. Nie udało nam się jednak wówczas odnaleźć bezspornego dowodu na to, że Textoris w ogóle fotografował, przez co nasza argumentacja pozostawała jedynie w sferze hipotez.

¹ Anna Bednarek, Wojciech Walanus, *Mało znane fotografie Krakowa i ich domniemany autor ks. Leopold Textoris (1822–1885)*, „Rocznik Krakowski”, T. 84: 2018, s. 133–155.

Jak się okazało, dowód taki istnieje – jest nim znajdująca się w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie (dalej: MNK) fotografia kościoła parafialnego w Rzepienniku Biskupim, a właściwie fotokopia starszej odbitki, niezbyt równo przyciętej i naklejonej na karton lub papier, na którym widniała adnotacja o treści „Kościół [!] w Rzepienniku Biskupim / fotografował Ks. Leop. Textoris” (il. 1). Łatwo zauważyć, że reprodukcję tę wykonano po zamalowaniu partii tła jasną farbą, gdzieśkolwiek wykraczającą poza krawędź oryginalnej odbitki. Drobniejsze retusze ołówkiem (tarcze zegarowe na wieżach, szczyt i przypora transeptu) naniesiono także na samej fotokopii. Niewątpliwie to właśnie ta reprodukcja posłużyła do zilustrowania książki Ewy Łuskiny *W obronie piękności kraju*, wydanej w 1910 roku nakładem Towarzystwa Upiększania Miasta Krakowa i Okolicy², w której opatrzone ją podpisem informującym, że pochodzi

² Ewa Łuskina, *W obronie piękności kraju*, Kraków 1910, il. 20 na s. 26. Do książki tej dotarliśmy dzięki re-

1. Kościół parafialny w Rzepienniku Biskupim, reprodukcja fotografii Leopolda Textorisa z lat 1864–1875, fot. nieznany, przed 1910; MNK, nr inw. MNK-XX-f-3650

„ze zbiorów Muzeum Narodowego”³. Niestety nie wiadomo, kiedy i jak trafiła ona do Muzeum (poza oczywistym faktem, iż musiało się to stać najpóźniej w 1910 roku), ani też, kto i w jakich okolicznościach ją wykonał. Tajemnicą pozostają tym samym także losy oryginalnej fotografii.

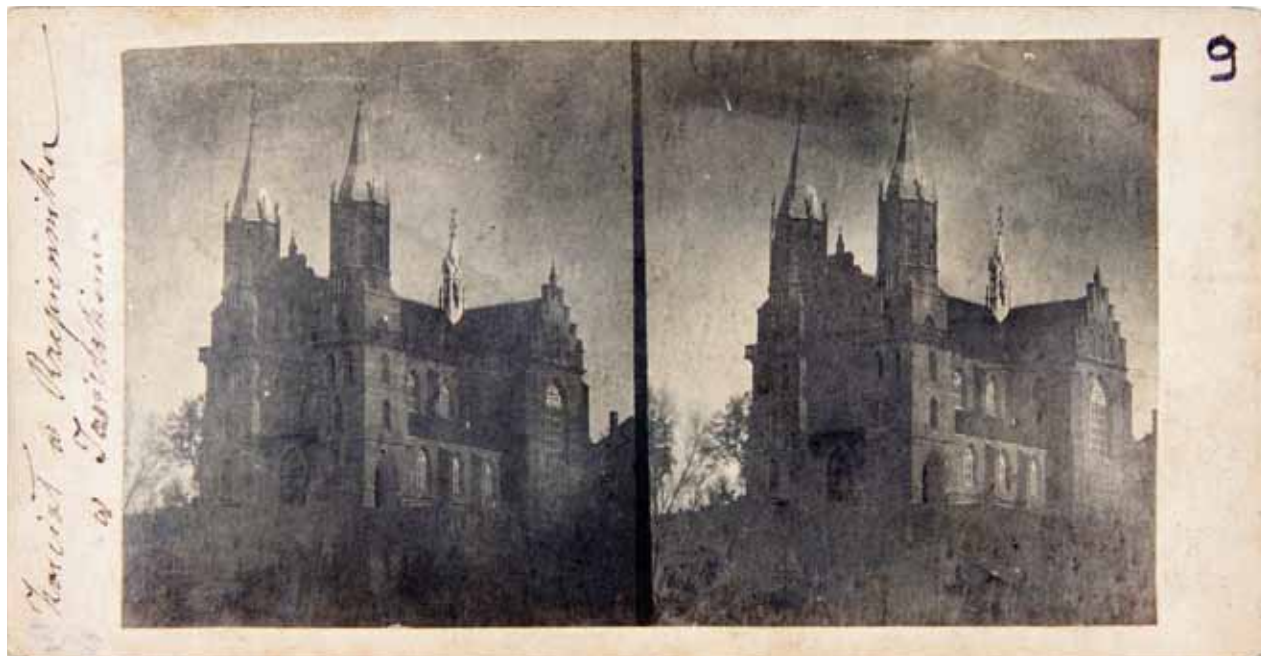
produkcji zamieszczonej w: Urszula Bęczkowska, *Karol Kremer i krakowski Urząd Budownictwa w latach 1837–1860*, *Ars Vetus et Nova*, t. 31, Kraków 2010, il. 249.

³ Nr inw. MNK-XX-f-3650; odbitka srebrowa, 17,6 × 13,6 cm, na kartonie 25 × 17,9 cm. Za pomoc w dotarciu do tej fotografii oraz podjęcie prób – niestety bezowocnych – ustalenia jej proveniencji dziękujemy Magdalenie Święch z Działu Sztuki Nowoczesnej MNK.

Widok przedstawiony na tym zdjęciu jest niemal identyczny z dwiema fotografiami, które byliśmy skłonni przypisać Textorisowi: odbitką stereoskopową (dokładniej – z jej lewą połową) w Gabinecie Rycin Biblioteki Naukowej PAU i PAN, подарowaną przez Textorisa Akademii Umiejętności w 1875 roku⁴ (il. 2), oraz z odbitką zachowaną w Fototece Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego⁵ (il. 3). Wszystkie one ukazują świątynię

⁴ A. Bednarek, W. Walanus, *Mало znane*, op.cit., s. 141–142, 148, 150.

⁵ Sygn. IHSUJ P 007760, zob. opis w: A. Bednarek, W. Walanus, *Mало znane*, op.cit., s. 150 i przyp. 109; A. Bednarek, W. Walanus, *Katalog*, w: *Katalog Fototeki*

2. Kościół parafialny w Rzepienniku Biskupim, fot. Leopold Textoris, 1864–1875; Gabinet Rycin Biblioteki Naukowej PAU i PAN, sygn. FD 10

z tego samego punktu widzenia, a nieuporządkowane otoczenie sugeruje, że fotografie te wykonano wkrótce po ukończeniu budowy, czyli w roku 1864 lub niewiele później. Zdjęcie z MNK różni się od dwóch pozostałych szerszym kadrem, obejmującym także płot i drogę (?) u podstawy wzgórza, na którym wznosi się kościół, oraz brakiem drzew, niewątpliwie wyretuszowanych (pień i gałęzie jednego z nich widoczne są na tle gruntu w lewym dolnym narożniku zdjęcia). Odbitka w PAU wyróżnia się natomiast bardziej kontrastowym oświetleniem i niejednolitym niebem, które uzyskano zapewne poprzez retusz na negatywie⁶. Do wykonania stereogramu i odbitki w zbiorach Fototeki (a także odbitki znanej z fotokopii w MNK) prawdopodobnie użyto różnych negatywów (na co wskazuje także ich różny format), nie ulega jednak wątpliwości, że przedstawiony na nich widok utrwalony został niemal w tym samym czasie i przez tego samego autora, czyli ks. Textorisa. Nieznane nam wcześniej zdjęcie w zbiorach MNK nie tylko więc potwierdza naszą hipotezę, że trudnił się on fotografią, ale także pozwala z niemal całkowitą pewnością uznać go za autora pozostałych przypisa-

nych mu przez nas zdjęć: trzech fragmentów panoramy Krakowa z Krzemionek, widoków ulic Szpitalnej w Krakowie i Garncarskiej w Kołaczycach oraz

3. Kościół parafialny w Rzepienniku Biskupim, fot. Leopold Textoris, 1864–1875; Fototeka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, sygn. IHS UJ P 007760

Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Fotografie dzieł sztuki polskiej wykonane przed rokiem 1900, red. Wojciech Walanus, Kraków 2019, kat. 1402, s. 383.

⁶ Analiza różnic między odbitkami w PAU i Fototece: A. Bednarek, W. Walanus, *Mało znane*, op.cit., przyp. 109.

reprodukcji ryciny przedstawiającej kaplicę Matki Boskiej na Jasnej Górze⁷.

W naszym artykule dość pobieżnie potraktowaliśmy koligacje rodzinne ks. Textorisa, ograniczając się do wspomnienia jego rodziców (Karola i Franciszki z domu Seeman), stryjostwa (Edwarda i Pauliny z Romerów) i rodzeństwa⁸. Genealogię duchownego można uzupełnić o osobę Józefa (Josepha) von Textorisa (1762?–1827), byłego wojskowego, c.k. mandatariusza i kuratora opactwa Benedyktynów w Tyńcu⁹. Był on najprawdopodobniej dziadkiem Leopolda, a ojcem Karola i Edwarda Textorisów, a także ich siostry Franciszki, która w 1823 roku wyszła za mąż za Augusta Mały'ego, wówczas właściciela dóbr w Tyńcu¹⁰. Żoną Józefa była Franciszka Józefa (1761?–1832), która, owdowiawszy, zamieszkała w Prokocimiu u swego syna Karola¹¹. Józef von Textoris przybył do Galicji najpóźniej w 1803 roku i znalazł zatrudnienie w administracji c.k. dóbr kameralnych w Krakowie¹². Był między innymi zarządcą miejskiego magazynu drewna, a w czerwcu 1804 roku powierzono mu dodatkowo obowiązki inspektora budynków uniwersyteckich¹³. W historii Uniwersytetu Jagiellońskiego zapisał się niezbyt chlubnie, jako urzędnik, który na polecenie władz obwodowych urządził w auli Collegium Maius skład zboża, a w 1806 roku przeprowadził eksmisję miesz-

kających tam emerytowanych profesorów, by zrobić miejsce dla niemieckich benedyktynów¹⁴. Pod koniec 1807 roku został przeniesiony do c.k. prefektury lipowieckiej¹⁵, a w 1826 był już mandatariuszem (sędzią wiejskim) w Tyńcu i kuratorem dawnego opactwa Benedyktynów: na polecenie władz miał on wówczas pomagać jezuitom w osiedleniu się w zabudowaniach klasztornych, gdzie sam zresztą mieszkał¹⁶. Związki rodziny Textorisów z Tyńcem¹⁷ pozwalają łatwiej zrozumieć, jak ks. Leopold wszedł w posiadanie paska pokutniczego ostatniego przeora tynieckiego Ignacego Tomanowicza, którą to pamiątkę ofiarował w 1859 roku Towarzystwu Naukowemu Krakowskiemu¹⁸. Warto też zauważyć, że historia Textorisów obrazuje szybki proces polonizacji galicyjskich urzędników osiedlających się w Galicji od końca XVIII wieku: Józef von Textoris należał do grupy przybyszów współtworzących zaborczy apa-

⁷ A. Bednarek, W. Walanus, *Mało znane*, op.cit., s. 133–136, 141–142, 146–149.

⁸ Ibidem, s. 137.

⁹ Archiwum Narodowe w Krakowie (dalej: ANK), Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Tyńcu, sygn. 29/2735/5, s. 89: [7 XII 1827] „Josephus de Textoris C. R. pensionatus emeritus miles mandatarius Curator Monasterii Tynecensis”.

¹⁰ ANK, sygn. 29/2735/4, s. 47. Jak podała „Gazeta Krakowska” (1881, nr 83, 28 XII, s. 3), Mały zmarł w 1881 r. w wieku 87 lat jako właściciel Gołabkowic w Sądeckiem, a ceremonię pogrzebową prowadził ks. Leopold Textoris, nazwany tu niezbyt ściśle kuzynem zmarłego. Mały był także ojcem chrzestnym siostry Leopolda Wilhelminy (ANK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Bieżanowie, sygn. 29/2525/2, s. 99).

¹¹ W 1827 r. „Francisca Josepha de Textoris C. R. mandatarius Tynecensis uxor” występuje jako matka chrzestna swojej wnuczki Amelii, córki Augusta Mały'ego i Franciszki z Textorisów (ANK, sygn. 29/2735/3, s. 42). W księdze zgonów parafii Prokocim wpisana jako „Josepha Strzeżenicka de Textoris vidua” (ANK, sygn. 29/2525/3, s. 47).

¹² W maju tego roku jako „v. Textoris” podpisywał w imieniu tej administracji ogłoszenia o licytacjach gruntów, zob. „Gazeta Krakowska”, 1803, nr 39, z 15 V, Do-datek, s. 468.

¹³ Archiwum UJ, Akta senatu. Inspektor gmachów uniwersyteckich, sygn. S I 207, bez paginacji: list c.k. administratora galicyjskich dóbr państwowych Sachera do

inspektora Andersa z 18 VI 1804; list urzędu okręgowego w Krakowie do senatu akademickiego z 18 VII 1804; list Józefa Textorisa do senatu akademickiego z 15 XI 1806.

¹⁴ Karol Estreicher, *Collegium Maius. Dzieje gmachu*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Historii Sztuki”, 1968, z. 6, s. 189–190.

¹⁵ Archiwum UJ, sygn. S I 207, pismo senatu akademickiego do władz krajowych Galicji z 27 XII 1807. Urząd inspektora budynków uniwersyteckich Textoris opuścił ostatecznie w kwietniu następnego roku, zob. Archiwum UJ, Akta senatu. Gmachów uniwersyteckich, sygn. S I 210, bez paginacji, spis dokumentów przekazanych w dniu 19 IV 1808 przez Textorisa nowemu inspektorowi Izdenzy'emu. Zob. też *Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1809*, Lemberg [b.d.], s. 121 („Rentmeister – Hr. Joseph von Textoris”).

¹⁶ Stanisław Załęski, *Historia zniesienia Jezuitów w Polsce i ich zachowanie na Białej Rusi*, t. 2, Lwów 1875, s. 468; Władysław Chotkowski, *Powrót i ponowne zniesienie Jezuitów w Galicji 1820–1848. Na podstawie archiwaliów rządowych*, Warszawa 1904, s. 76 (tu jako „Teatoris”!); Stanisław Załęski, *Jezuici w Polsce*, t. 5: *Jezuici w Polsce porzeczowej 1773–1905*, cz. 2: 1820–1905, Kraków 1906, s. 682. Zob. także *Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1827*, Lemberg [b.d.], s. 170; *Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1828*, Lemberg [b.d.], s. 114.

¹⁷ Z Tyńcem związany był także Edward Textoris, który zanim osiedlił się w Trześniowie, dzierżawił majątek w należącym do parafii tynieckiej Kostrzu, gdzie w 1829 r. urodził się jego syn Alfred (ANK, sygn. 29/2735/3, s. 77). Z kolei starsza córka Edwarda, Amelia, miała według akt parafii trześniowskiej urodzić się w Tyńcu w 1820 lub 1821 r. (Archiwum Archidiecezji Przemyskiej, zespół Akta metrykalne, Akta parafii Trześniów, bez sygn., bez paginacji).

¹⁸ A. Bednarek, W. Walanus, *Mało znane*, op.cit., s. 141.

rat władzy, jego synowie dodali już do swego nazwiska przydomek „Strzeżeniecki”, a jego wnuk – ks. Leopold – zapisał się w pamięci potomnych jako gorliwy polski patriota¹⁹.

Biografię ks. Textorisa można uzupełnić jeszcze o szczegół, który jednocześnie wiąże się z losami jednego z najważniejszych krakowskich dzieł rzeźbiarskich początku XVI wieku. Oto w tekach Ambrożego Grabowskiego zachował się rękopis poświęcony pracom rzeźbiarza Józefa Korwin Brzostowskiego, przepisany z oryginału wykonanego ręką samego artysty²⁰. Szczególną uwagę Brzostowski poświęcił w nim wykonanym przez siebie w latach sześćdziesiątych XIX wieku kopiom płaskorzeźbionych skrzydeł ołtarzowych ze scenami z życia Jana Chrzyciela, znajdujących się w kościele św. Floriana²¹. To nieznane dotąd źródło, dostarczające wielu informacji o okolicznościach powstania tych bezcennych – wobec zaginięcia oryginałów w czasie II wojny światowej – kopii, nieoczekiwanie wiąże się również z postacią ks. Textorisa. Jak zapisał Brzostowski, „po przybyciu do Krakowa kiedym się ustalił zamyśliłem zrobić parę kopii z tych odrzwi ubolewając iż te obrazy nie mając pomocy funduszowej [!] zaginać będą musiały, a ceniąc dłużej sławnego Stwosa chciałem choć w kopijach unieśmiertnić jego pamięć i szukając [recte: szukałem] protekcji do księdza kanonika Karola Teligi Proboszcza tegoż kościoła aby mi pozwolono skopijować do czego mi dopomógł bardzo godny Ksiądz Tekstors profesor i kapelan Klasz-

toru s. Jana i sam osobiście był u Kanonika Teligi, rekomendując mnie bo widział me prace na kości, a jako sam malarz mógł ocenić me zdolności, co uczynił z zadowoleniem przyczynił się także i kanonik Hrabia Skórkowski, na co uzwolono [!] pod warunkiem abym w tym celu zasięgnął rady Teofila Żebrowskiego sławnego Inżyniera Budowniczego [...], po poznaniu się z Teofilem Żebrowskim pozwolono mi wziąć [!] oryginały do skopijowania ale pod tym warunkiem abym je odrestaurował oraz utrwalił spróchnieliznę [!]”²². Tak więc to dzięki wstawienictwu ks. Textorisa (w latach 1853–1856 wikarego w parafii św. Floriana²³) możliwe stało się to, co lapidarnie odnotowała monografistka Brzostowskiego Stanisława Link-Lenczowska: „w roku 1859 dochodzi do spotkania Józefa Brzostowskiego z ks. kanonikiem Karolem Teligą”²⁴. Na temat znajomości Brzostowskiego z Textorisem wiadomo jednak niewiele więcej; z akt metrykalnych wynika, że w 1859 roku duchowny udzielił mu ślubu, a rok później został ojcem chrzestnym jego córki²⁵.

Przedstawione tu informacje nie tylko wzbogacają biografię ks. Leopolda Textorisa o nowe szczegóły, ale przede wszystkim jednoznacznie dowodzą, że – zgodnie z naszym przypuszczeniem – od końca lat pięćdziesiątych XIX wieku zajmował się on fotografią. Należał zatem do nielicznego grona działających w tym czasie polskich fotografów amatorów. Zarazem można go bezsprzecznie uznać za autora najstarszych zdjęć Kołaczyc oraz Rzepiennika Biskupiego i jednych z najstarszych zachowanych zdjęć Krakowa.

¹⁹ Ibidem, s. 137, 141. Patriotyzm ks. Textorisa podkreślano w jego nekrologach: J. S...ki, *Ks. Leopold Strzeżeniecki Textoris (wspomnienie pośmiertne)*, „Unia”, 1885, nr 6, 22 III, s. 4–5; X., *Wspomnienie pośmiertne*, „Czas”, 1885, nr 68, 24 III, s. 4.

²⁰ ANK, Zbiór Ambrożego Grabowskiego, sygn. 29/679/106, s. 981–992. Rękopis ten zatytułowany jest: „Krótki rys Prac moich od roku 1859 w Krakowie. Dzieła sztuki snycerskiej i rzeźbiarskiej. Brzostowski Józef rodem z okręgu Krakowa, Parafia Alwernia urodzony w r. 1825”. Na s. 1017 Grabowski zamieścił wyjaśnienie, że jest to „wierna kopia pisma jego, [...] które on mi do odczytania i przepisania pozwolił, a jest to pismo jego własnoręczne, autograf”.

²¹ O płaskorzeźbach ostatnio: Masza Sitek, *Fragmenty ołtarza Jana Chrzyciela w bazylice św. Floriana w Kra-*

kowie, w: *Mistrz i Katarzyna. Hans von Kulmbach i jego dzieła dla Krakowa*, red. Mirosław P. Kruk, Aleksandra Hola, Marek Walczak, Kraków 2018, kat. 13, s. 324–326.

²² ANK, sygn. 29/679/106, s. 983–984.

²³ A. Bednarek, W. Walanus, *Malo znane*, op.cit., s. 138–139. Textoris miał szerokie kontakty i bez wątpienia mógł znać Teligę, mimo że ten został proboszczem dopiero w 1858 r. (Stanisława Link-Lenczowska, „Kabinet patriotyczny” w zbiorach wawelskich i jego twórcą Józef Korwin Brzostowski, „Studia Waweliana”, T. 13: 2007, s. 57, przyp. 61).

²⁴ S. Link-Lenczowska, „Kabinet patriotyczny”, op.cit., s. 57.

²⁵ Ibidem, s. 54, przyp. 42 i s. 55, przyp. 46.

BIBLIOGRAFIA

Źródła

Archiwum Archidiecezji Przemyskiej, zespół Akta metrykalne, Akta parafii Trześniów, bez sygn.

ANK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Bieżanowie, sygn. 29/2525/2.

ANK, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Tyńcu, sygn. 29/2735/3, 29/2735/4, 29/2735/5.

ANK, Zbiór Ambrożego Grabowskiego, sygn. 29/679/106.

Archiwum UJ, Akta senatu. Inspektor gmachów akademickich, 1804–1809, sygn. S I 207.

Archiwum UJ, Akta senatu. Gmachy uniwersyteckie, sygn. S I 210.

Opracowania

Bednarek Anna, Walanus Wojciech, *Katalog*, w: *Katalog Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Fotografie dzieł sztuki polskiej wykonane przed rokiem 1900*, red. Wojciech Walanus, Kraków 2019.

—, *Mało znane fotografie Krakowa i ich domniemany autor ks. Leopold Textoris (1822–1885)*, „Rocznik Krakowski”, T. 84: 2018.

Bęczkowska Urszula, *Karol Kremer i krakowski Urząd Budownictwa w latach 1837–1860*, *Ars Vetus et Nova*, t. 31, Kraków 2010.

Chotkowski Władysław, *Powrót i ponowne zniesienie Jezuitów w Galicyi 1820–1848. Na podstawie archiwaliów rządowych*, Warszawa 1904.

Estreicher Karol, *Collegium Maius. Dzieje gmachu*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Historii Sztuki”, 1968, z. 6.

J. S...ki, *Ks. Leopold Strzeżnicki Textoris (wspomnienie pośmiertne)*, „Unia”, 1885, nr 6, z. 22 III.

Link-Lenczowska Stanisława, „Kabinet patriotyczny” w zbiorach wawelskich i jego twórca Józef Korwin Brzostowski, „Studia Waweliana”, T. 13: 2007.

Łuskińska Ewa, *W obronie piękności kraju*, Kraków 1910.

Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1809, Lemberg [b.d.].

Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1827, Lemberg [b.d.].

Schematismus des Königreiches Galizien und Lodomerien. Für das Jahr 1828, Lemberg [b.d.].

Sitek Masza, *Fragmenty ołtarza Jana Chrzcziciela w bazylice św. Floriana w Krakowie*, w: *Mistrz i Katarzyna. Hans von Kulmbach i jego dzieła dla Krakowa*, red. Mirosław P. Kruk, Aleksandra Hola, Marek Walczak, Kraków 2018.

X., *Wspomnienie pośmiertne*, „Czas”, 1885, nr 68, 24 III. Zaleski Stanisław, *Historia zniesienia Jezuitów w Polsce i ich zachowanie na Białej Rusi*, t. 2, Lwów 1875.

—, *Jezuici w Polsce*, t. 5: *Jezuici w Polsce porozbiorowej 1773–1905*, cz. 2: 1820–1905, Kraków 1906.

Anna Bednarek – absolwentka historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim, doktorantka w Instytucie Sztuki PAN w Warszawie. Pracuje w Muzeum Krakowa. W latach 2014–2019 uczestniczyła w projekcie badawczym *Fotografie dzieł sztuki polskiej w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opracowanie naukowe, digitalizacja i wydanie katalogu*, realizowanym w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autorka publikacji na temat historii fotografii krakowskiej w XIX wieku.

Wojciech Walanus – doktor historii sztuki, kierownik Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 2014–2019 kierownik projektu badawczego *Fotografie dzieł sztuki polskiej w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opracowanie naukowe, digitalizacja i wydanie katalogu*, realizowanego ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Autor publikacji poświęconych rzeźbie późnogotyckiej oraz historii fotografii dokumentacyjnej w Polsce.

REV. LEOPOLD TEXTORIS – PHOTOGRAPHER. ADDENDA TO A BIOGRAPHY

In the article devoted to Rev. Leopold Textoris (1822–1885), published in 2018 in *Kraków Yearbook*, we assumed that he had been not only the owner of the photographs discussed there, but also the author of some of them. Meanwhile, at the National Museum in Kraków, evidence unknown to us earlier has been found, confirming this hypothesis: a photograph of the parish church in Rzepiennik Biskupi, bearing the name of the author, Rev. Textoris. The view on it is almost identical to the two photographs we attributed to him, which not only confirms this attribution, but also allows us to consider him with near-certainty as the author of the other photographs ascribed to him. This means that Textoris was one of the few Polish amateur photographers active at the turn of the 1850s and 1860s, and at the same time the author of the oldest photographs of Kołaczyce and Rzepiennik Biskupi, and some of the oldest surviving

photographs of Kraków. The biography of Rev. Leopold can also be enriched with details of family connections, which illustrate the rapid process of Polonisation of Galician officials. His grandfather most probably was Józef (Joseph) von Textoris; as an inspector of the buildings of the Jagiellonian University, he does not feature very gloriously in the history of the university, while his grandson was remembered as an eager Polish patriot. The figure of Rev. Textoris is also connected with the history of the bas-reliefs of the altar wings with scenes from the life of John the Baptist from the early 16th century, once to be found in the church of St. Florian. As we discovered in a previously unknown source, it was thanks to Textoris' protection that the sculptor Józef Korwin Brzostowski obtained permission to make copies of the bas-reliefs, which today replace the originals lost during World War II.